

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Zemkovej PhD. a členov senátu JUDr. Ivana Rumanu a JUDr. Gabriely Gerdovej v právnej veci navrhovateľa: **F. T., B., právne zastúpený M. V., advokátom, P.**, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Pribinova 2, Bratislava**, v konaní o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na ochranu pred nezákonným zásahom odporcu a návrh na vydanie predbežného opatrenia **z a m i e t a .**

Navrhovateľovi právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

I.

Dňa 23.03.2011 bolo tunajšiemu súdu, na základe uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11S/11/2011-34 zo dňa 02.03.2011, postúpené podanie navrhovateľa podľa § 250d ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), v ktorom žiadal, aby súd svojím rozhodnutím uložil povinnosť odporcovi zdržať sa neoprávneného zásahu v zmysle § 250v a nasl. O.s.p. a zároveň žiadal vydať predbežné opatrenie podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p.

Svoj návrh odôvodnil tým, že rozhodnutím o priestupku č. ORP-369/DI-PPE-2009 zo dňa 08.02.2010 bol uznaný vinným zo spáchania priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a/

zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o priestupkoch), za čo mu bola uložená sankcia - pokuta vo výške 300,- € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov. Dňa 11.05.2010 si navrhovateľ prevzal uvedené prvostupňové rozhodnutie o priestupku a v zákonom stanovenej 15 dňovej lehote podal navrhovateľ dňa 25.05.2010 voči nemu odvolanie.

Krajské riaditeľstvo Policajného zboru Slovenskej republiky, Krajský dopravný inšpektorát, písomne dňa 18.06.2010 oznámil navrhovateľovi, že obdržal podnet na preskúmanie rozhodnutia č. ORP-369/DI/PPE-2009 zo dňa 08.02.2010, kde uviedol, že zo spisového materiálu vyplýva, že uvedené rozhodnutie o priestupku bolo navrhovateľovi doručené dňa 18.02.2010 a rozhodnutie tak nadobudlo právoplatnosť dňa 05.03.2010. Vyhodnotením obsahu podania dospel k záveru, že podanie navrhovateľa možno vyhodnotiť ako podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania.

Správny orgán doručoval navrhovateľovi opakovane rozhodnutie o priestupku dňa 11.02.2010 a 12.03.2010 prostredníctvom S P., a.s., Nakoľko prvostupňový správny orgán zasielal navrhovateľovi uvedené rozhodnutie na adresu, na ktorej sa už obvykle nezdržiava, o doručovaní zásielok sa navrhovateľ žiadnym spôsobom nedozvedel. Uvedené rozhodnutie o priestupku doručili navrhovateľovi príslušníci Obvodného oddelenia Policajného zboru Partizánske dňa 11.05.2010, pričom prevzatie zásielky potvrdil svojím podpisom.

Z uvedených dôvodov, ako aj z dôvodu, že odvolanie proti rozhodnutiu o priestupku má odkladný účinok, nemohlo prvostupňové rozhodnutie o priestupku do dnešného dňa nadobudnúť právoplatnosť a ani vykonateľnosť.

Pri dopravnej kontrole dňa 04.02.2011 bol navrhovateľovi príslušníkmi Policajného zboru (ďalej len PZ) zadržaný vodičský preukaz, ktorého držiteľom je navrhovateľ podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o cestnej premávke) a to z dôvodu spáchania priestupku podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o cestnej premávke.

Navrhovateľ považuje zadržanie vodičského preukazu za nezákonný zásah orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím a tento bol zameraný priamo voči osobe navrhovateľa, a preto sa navrhovateľ domáha ochrany proti takémuto zásahu, nakoľko dôsledky takéhoto nezákonného zásahu trvajú doteraz – navrhovateľovi bol bez právne relevantného dôvodu zadržaný vodičský preukaz, a preto nemôže v súčasnej dobe viesť žiadne motorové vozidlá.

V doplnení návrhu zo dňa 02.03.2011 navrhovateľ poukázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 4Sžp/1/2010 zo dňa 22.09.2010 a 3Sžo/240/2010 zo dňa 07.12.2010, z ktorých vyplýva, že zákonná podmienka zdržiavania sa adresáta v mieste doručenia musí byť splnená v prípade prvého pokusu o doručenie,

nového pokusu o doručenie ako aj v prípade, aby mohlo dôjsť k uloženiu zásielky s následkami doručenia.

Navrhovateľ predložil konajúcemu súdu čestné prehlásenie, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ sa na adrese B nezdržuje od začiatku roku 2010 a uviedol, že dopytom na Obecný úrad K. je možné zistiť, že v uvedenej obci je navrhovateľ vlastníkom rodinného domu a v tomto sa aj obvykle zdržiava.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že dňa 01.03.2011 mu bolo doručené aj rozhodnutie o priestupku Č.p. ORP-ODI-34/2011 zo dňa 23.02.2011, z ktorého vyplýva, že navrhovateľ bol uznaný za vinného z priestupku podľa § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o cestnej premávke, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 500,- € a zákaz viesť motorové vozidlá na dobu 18 mesiacov.

Navrhovateľ poukázal na to, že rozhodnutie č. ORP-ODI-ZVO-013/2010 zo dňa 13.10.2010, ktoré malo nadobudnúť právoplatnosť dňa 02.11.2010, ktorým malo byť navrhovateľovi odobraté vodičské oprávnenie z dôvodu straty odbornej spôsobilosti, nebolo prevzaté navrhovateľom, ale K. O., na základe splnomocnenia na prijímanie zásielok č. 19/2009, kde je uvedené, že spoločnosť I., a.s., s konkrétnym uvedením splnomocniteľa: F. T. splnomocňuje splnomocnenca: K. O. na prijímanie všetkých zásielok zaslaných na adresu uvedenej spoločnosti. Uvedené splnomocnenie na prijímanie zásielok však udelila spoločnosť I., a.s., ako právnická osoba, pri tomto právnom úkone konajúca predsedom predstavenstva, ktorým je navrhovateľ a nie navrhovateľom ako fyzickou osobou. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie č. ORP-ODI-ZVO-013/2010 zo dňa 13.10.2010 nebolo navrhovateľovi doručené, nakoľko bolo prevzaté osobou, ktorú žalobca nespomocnil na preberanie zásielok určených navrhovateľovi.

Navrhovateľ ďalej uviedol, že v priebehu správneho konania vzniesol námietku zaujatosti pracovníka správneho orgánu, ako aj celého správneho orgánu, správny orgán však vo veci konal aj napriek vznesenej námietke zaujatosti a vydal vo veci rozhodnutie o priestupku zo dňa 23.02.2011.

Navrhovateľ navrhol, aby súd uložil odporcovi povinnosť zdržať sa porušovania práv navrhovateľa a obnoviť stav pred zásahom – zadržaním vodičského preukazu a aby uložil odporcovi povinnosť vrátiť navrhovateľovi vodičský preukaz.

II.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 21.04.2011 uviedol, že navrhovateľ žiadnym právne relevantným spôsobom nepreukázal skutočnosť, že sa v dotknutej dobe nenachádzal na adrese, kde mu bolo správnym orgánom prvého stupňa prostredníctvom poštového doručenia doručované rozhodnutie č. ORP-369/DI-PPE-2009 zo dňa 08.02.2010. Navrhovateľom uvádzané čestné prehlásenia, ktoré by mali podľa jeho názoru preukazovať,

že sa v dotknutom období nezdržiaval na mieste doručovania zásielky, čo má podľa navrhovateľovho názoru spôsobovať absenciu zákonom stanovených predpokladov fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len správny poriadok), nemožno podľa odporcu považovať za objektívny právne relevantný dôkazný prostriedok a navyše uvedeným dôkazným prostriedkom navrhovateľ nepreukázal skutočnosť, že sa v dotknutom období nezdržiaval aj na adrese doručenia. Odporca vzhľadom na navrhovateľom uvádzané skutočnosti poukázal na skutočnosť, že zo strany navrhovateľa pravdepodobne nedošlo k splneniu povinností vo vzťahu k jeho trvalému a prechodnému pobytu podľa zákona č. 253/1998 Z.z. o hlásení pobytu občanov Slovenskej republiky a registri obyvateľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

V zmysle uvedeného tak správny orgán konal správne, keď písomnosti doručoval na adresu trvalého pobytu uvedenú v príslušnej evidencii, z ktorej je povinný ako zo zdroja platných údajov vychádzať a to s prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovateľ sa v deň spáchania priestupku preukázal dokladmi obsahujúcimi zhodný údaj s evidenciou a skutočnosť, že mu majú byť písomnosti zasielané na inú adresu ako adresu trvalého pobytu, správneho orgánu prvého stupňa neoznámil. Prechodný pobyt navrhovateľ nahlásený nemal. V správnom konaní, rovnako ako v podanom návrhu, nepreukázal skutočnosť, že by sa na adrese trvalého pobytu nezdržiaval. Na uvedenej adrese navrhovateľ navyše prebral niektoré písomnosti od správneho orgánu prvého stupňa (napr. rozhodnutie o zastavení konania nachádzajúce sa v spise č. ORP-369-DI/PPE-2009). Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa javia tvrdenia súvisiace absenciou zákonom stanovených predpokladov fikcie doručenia podľa § 24 ods. 2 správneho poriadku obsiahnuté v žalobnom návrhu, ako účelové.

Odporca ďalej poukázal na ustanovenie § X. ods. 5 zákona o cestnej premávke, podľa ktorého sa držiteľ vodičského oprávnenia, ktorému bola uložená sankcia zákazu činnosti spočívajúca v zákaze vedenia motorových vozidiel, je povinný podrobiť do 30 dní od uplynutia doby, po ktorú nesmel túto činnosť vykonávať preskúšaniu odbornej spôsobilosti na vedenie motorového vozidla. Navrhovateľ sa uvedenému preskúšaniu do dnešného dňa nepodrobil a z toho dôvodu je mu vodičský preukaz zadržaný oprávnene. Na základe uvedeného tak nemožno zásah do navrhovateľových práv považovať za nezákonný zásah podľa § 250v O.s.p.

Na záver odporca uviedol, že priestupkový spis č. ORP-369/DI-PPE-2009 bol postúpený na Krajský súd v Trenčíne, kde sa doteraz nachádza v súvislosti s konaním vedeným Krajským súdom v Trenčíne pod spisovou značkou 13S/11/20011.

III.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie o návrhu navrhovateľa na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p. (§ 246 ods. 2 písm. b/ O.s.p. v spojení § 250v ods. 8 O.s.p.) vo veci nariadil podľa § 250g ods. 1 O.s.p. pojednávanie na deň 03. mája 2011.

Podľa čl. 1 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky je Slovenská republika zvrchovaným, demokratickým a právnym štátom. Neoddeliteľným atribútom právneho štátu je aj správne súdnictvo.

Ochrana verejných subjektívnych práv fyzických a právnických osôb zo strany správnych súdov má subsidiárny charakter vo vzťahu k ochrane, ktorú poskytujú orgány verejnej správy. Preto fyzická alebo právnická osoba, ktorej práva boli porušené alebo ohrozené má sa prioritne domáhať ochrany svojich práv na správnom orgáne. Ak nedošlo k náprave a ochrane zo strany orgánov verejnej správy, je možné, aby sa fyzická alebo právnická osoba domáhala ochrany svojich práv na správnom súde. Vyplýva to z historicky daného a v Slovenskej republike ústavne garantovaného postavenia správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahrádzanie vecných kompetencií orgánov verejnej správy, ale zabezpečenie ich kontroly nezávislou súdnou mocou.

Podľa § 244 ods. 5 veta prvá O.s.p. súdy v správnom súdnictve konajú o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy a o vykonateľnosti rozhodnutí cudzích správnych orgánov. Piata hlava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku zakotvuje konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy.

Účelom konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy je poskytnutie súdnej ochrany fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný za predpokladu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie. Súdne konanie je zárukou, že súd vyslovením povinnosti odporcu nepokračovať v porušovaní práva navrhovateľa a v príkaze, ak je to možné, obnoviť stav pred zásahom, vytvorí reálny predpoklad na eliminovanie nezákonného stavu, ktorý vznikol protiprávnym konaním, prípadne aj nekonaním orgánu verejnej správy.

Právna úprava správneho súdnictva v piatej časti Občianskeho súdneho poriadku na rozdiel od konania v občianskoprávných veciach ustanovuje rigoróznou úpravu jednotlivých druhov konaní. To platí aj pre konanie o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy podľa § 250v O.s.p., keďže v odseku 8 citovaného ustanovenia je stanovené, že na konanie podľa tejto hlavy sa použijú ustanovenia prvej a druhej hlavy tejto časti primerane, ak v tejto hlave nie je ustanovené inak.

Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 250v O.s.p. pojem „zásah“ nedefinuje; jeho definíciu neobsahuje ani iný zákon. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že ide o súdnu

ochranu pred faktickými nezákonnými zásahmi orgánov verejnej moci, ktoré nie sú rozhodnutím alebo iným individuálnym aktom. Judikatúra považuje za zásah nezákonný resp. v širšom zmysle protiprávny útok orgánov verejnej moci proti subjektívnym právam fyzickej alebo právnickej osoby spočívajúci v postupoch orgánu verejnej správy alebo v jeho činnosti, úkone, pokyne, prípadne nečinnosti. Musí ísť o priamy zásah do subjektívnych práv (napr. porušenie práva na život, práva na osobnú slobodu, práva na ochranu vlastníctva, práva na ochranu obydľia a pod.). Takýto zásah orgánu verejnej správy správny súd nemôže zrušiť, môže však správne orgánu zakázať, aby v porušovaní dotknutého práva pokračoval a ak je to možné správne orgánu prikázať, aby obnovil stav pred zásahom. Cieľom ochrany podľa § 250v O.s.p. je teda ukončenie nezákonného zásahu správneho orgánu, proti ktorému sa fyzická alebo právnická osoba nemôže brániť inými prostriedkami.

Najvyšší súd posúdil návrh navrhovateľa v intenciách definičných znakov, ktorými je nezákonný zásah vymedzený v ustanovení § 250v O.s.p. a dospel k záveru, že návrh navrhovateľa je potrebné zamietnuť.

Podľa § 250v ods. 1 O.s.p. fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, a tento zásah bol zameraný priamo proti nej alebo v jeho dôsledku bol proti nej priamo vykonaný, môže sa pred súdom domáhať ochrany proti zásahu, ak taký zásah alebo jeho dôsledky trvajú alebo hrozí jeho opakovanie.

Podľa § 250v ods. 3 O.s.p. návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis, alebo ak sa navrhovateľ domáha len určenia, že zásah bol alebo je nezákonný. Návrh musí byť podaný do 30 dní odo dňa, keď sa osoba dotknutá zásahom o ňom dozvedela, najneskôr však do jedného roka odo dňa, keď k nemu došlo.

K zadržaniu vodičského preukazu navrhovateľa došlo dňa 04.02.2011 podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona o cestnej premávke z dôvodu spáchania priestupku podľa ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a/ zákona o cestnej premávke.

Navrhovateľovi bola rozhodnutím o priestupku č. ORP-369/DI-PPE-2009 zo dňa 08.02.2010 uložená sankcia – pokuta vo výške 300,- € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlo na dobu 6 mesiacov, ktorý začína plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti uvedeného rozhodnutia. Z prípisu Krajského riaditeľstva Policajného zboru Trenčín, Krajský dopravný inšpektorát č. KRP-KDI-P-74/2010 zo dňa 18.06.2010 vyplýva, že napadnuté rozhodnutie o priestupku č. ORP-369/DI-PPE-2009 zo dňa 08.02.2010 bolo doručené v zmysle § 24 ods. 2 správneho poriadku (na základe fikcie doručenia) a rozhodnutie tak nadobudlo právoplatnosť dňa 05.03.2010.

Dňa 13.10.2010 vydalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Partizánskom, Okresný dopravný inšpektorát rozhodnutie č. ORP-ODI-ZVO-013/2010 o odobrati

vodičského oprávnenia navrhovateľovi. Na rozhodnutí, ktoré bolo súdu predložené, je vyznačená doložka právoplatnosti dňa 02.11.2010.

Dňa 23.02.2011 vydal Okresný dopravný inšpektorát Partizánske, Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Partizánskom rozhodnutie Č.p. ORP-ODI-P-34/2011, ktorým bol navrhovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. c/ zákona o priestupkoch, za čo mu bola uložená pokuta vo výške 500,- € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá na dobu 18 mesiacov, ktorý začína plynúť dňom nadobudnutia právoplatnosti uvedeného rozhodnutia.

Postup podľa § 250v O.s.p. je možný, ak sú splnené predpoklady pre podanie žaloby na ochranu pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy:

- ide o návrh, v ktorom fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola ukrátená na svojich právach a právom chránených záujmoch,
- ide o nezákonný zásah,
- **zásah nie je rozhodnutím,**
- zásah bol zameraný priamo proti navrhovateľovi alebo bol proti nemu vykonaný,
- dôsledky zásahu trvajú alebo hrozí jeho opakovanie,
- navrhovateľ vyčerpal prostriedky, ktorých použitie mu umožňuje osobitný predpis.

V prejednávanej veci došlo k zadržaniu vodičského preukazu navrhovateľa na základe rozhodnutia o odobratí vodičského oprávnenia č. ORP-ODI-ZVO-013/2010 zo dňa 13.10.2010, z toho dôvodu nemôže ísť o nezákonný zásah orgánu verejnej správy.

Ak navrhovateľ tvrdí, že uvedené rozhodnutia o priestupku sú nezákonné, musí postupovať podľa druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku podaním žaloby na preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu. Až správny súd môže v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia zrušiť vydané rozhodnutie. Len v uvedenom režime druhej hlavy piatej časti O.s.p. musí uplatňovať navrhovateľ aj námietky súvisiace s nedoručením rozhodnutí, ktorými bol navrhovateľ uznaný vinným zo spáchania priestupkov a boli mu uložené sankcie (§ 250b ods. 2 O.s.p.).

S poukazom na uvedené dospel senát najvyššieho súdu k záveru, že *návrh na ochranu pred nezákonným zásahom nie je dôvodný, keďže k zásahu, ktorý nie je rozhodnutím v danom prípade neprišlo*, a preto návrh podľa § 250v ods. 4 O.s.p. ako nedôvodný zamietol.

Návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p., súd zamietol, keďže aplikácia druhej časti O.s.p. je podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250v ods. 8 O.s.p., v správnom súdnictve vylúčená. Z tohto dôvodu súd zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia.

O trovách konania Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože návrhu nebolo vyhovené (§ 250v ods.5 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok **nie je** prípustný.

V Bratislave dňa 03. mája 2011

JUDr. Jana Zemková PhD. v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Emília Čičková